

POLSKI ZWIĄZEK FILATELISTÓW
OKRĘG BYDGOSKI

*Klub
Zainteresowań*

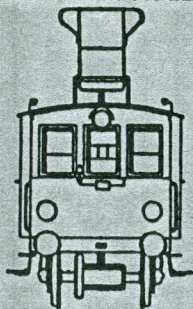
Kolejnictwo

ILUSTROWANY BIULETYN TEMATYCZNY

Pismo filatelistów tematyków komunikacji szynowej

PIERWSZEJ LINII KOLEJOWEJ

100 LAT ELEKTRYFIKACJI

NA ZIEMIACH POLSKICH

01.04.1998

WĄBRZEŹNO 1

1 • 1998

MARZEC

39

ROK XI

WYDAWNICTWO WYRÓŻNIONE MEDALEM PZF
„ZA ZASŁUGI DLA ROZWOJU PUBLIKACJI FILATELISTYCZNYCH”

PORA ZMIAN

Biuletyn, który przekazujemy właśnie Kolegom, odbiega wyraźnie wyglądem od wszystkich pozostałych. Sygnalizowaliśmy wcześniej, że zmiana taka nastąpi, nie sprecyzowaliśmy jednak konkretnego terminu. Formuła naszego klubowego czasopisma, które po raz pierwszy ukazało się we wrześniu 1988 r., zmieniała się stosunkowo powoli, w miarę jak krzepła i rozwijała się działalność klubu. I chociaż wszyscy przyzwyczailiśmy się do charakterystycznej winiety i układu publikacji, nadszedł czas zmian, które są nieuniknioną konsekwencją zmieniającej się rzeczywistości.

Odtąd biuletyn będzie posiadał wydzieloną okładkę oraz 12 stron wykonanych na białym papierze, z dalszą perspektywą zwiększenia objętości. Będziemy się także starać, aby docelowo cały numer był wykonany czcionką komputerową.

Najistotniejsze zmiany będą jednak dotyczyły zawartości. I tak: na pierwszej stronie będzie zamieszczany felieton, poświęcony bieżącym problemom klubu, kolejnictwa, poczty, filatelistyki, etc. A ponieważ – jak to w filatelistyce bywa – są także sprawy „dziwne” i bulwersujące, przeto i rubryka będzie nosiła adekwatny do treści tytuł „Pod napięciem”. Już teraz zapraszamy kolegów do nadsyłania spraw i problemów wartych sygnalizowania.

W (prawie) każdym biuletynie będziemy starali się zamieszczać jedno poważne opracowanie związane z historią poczt kolejowych. Korzystać będziemy w tej mierze także z publikacji zamieszczanych w „FILATELIŚCIE” oraz „HISTORYCZNO-BADAWCZYM BIULETYNIE FILATELISTYCZNYM” – organie Polskiej Akademii Filatelistyki, w których co jakiś czas ukazują się interesujące artykuły, z wiadomych przyczyn rzadko docierające w naturalnej postaci do Członków naszego klubu.

Na uwagę będą zasługiwać stałe pozycje, jak: „Tory w Internecie” autorstwa Jacka Kownera z Łodzi, „Tramwajem przez filatelistykę” – redagowana docelowo przez Pawła Korcza z Poznania, czy też świetnie prowadzony przez Artura Marsy z Wrocławia cykl „Tabor szlaków PKP”. Nie zapomniemy także o „Kolejowych polonikach”. Nowości emisyjne poczt świata, rzetelnie opracowywane przez Leszka Wincenciaka z Chodzieży, będziemy zamieszczać na dwóch stronach nie oszczędzając ilustracji. Katalog znajdzie miejsce na ostatniej stronie.

Nowością będzie też opatrywanie publikacji znaczkami-logo, które natychmiast pozwolą zorientować się w tematyce. Pierwsze takie oznaczenia odnajdą Koledzy już w tym numerze. Na okładce będziemy zamieszczać wybrany, nowy datownik okolicznościowy (jeżeli się uda i takowy będzie), lub jakąkolwiek inną kolejową nowość Poczty Polskiej.

Mamy świadomość, że nowa formuła IBT będzie się stopniowo docierać, więc jeżeli wystąpią pewne zakłócenia, prosimy o wyrozumiałość. I jak zwykle na koniec ponawiamy apel: jeżeli ktoś z Kolegów chciałby współuczestniczyć w redagowaniu biuletynu, ma ciekawe pomysły lub możliwości ich realizacji – zapraszamy do współpracy.

Krystian Żurawski

AKTUALNOŚCI

Spotykamy się w Poznaniu - 18 kwietnia

W pierwszą sobotę po świętach Wielkiejnocy zapraszamy ponownie do Stoicy Wielkopolski. Spotkanie - jak poprzednio - odbędzie się w gmachu Zachodniej DOKP przy AL.NIEPODLEGŁOŚCI 8 na I piętrze. Numer sali będzie podany na miejscu. Sposób dojścia z dworca głównego PKP zamieściliśmy już w IBT 33 na str.12 - pozostaje aktualny. Początek o godz.10.30.

Do zobaczenia!

Dziękujemy!

◆ Franciszkowi Sołdze z Tarnowskich Gór za zabezpieczenie i ostemplowanie dla klubu kart datownikami okolicznościowymi (TG 1; 23.10.97, 21.11.97),

◆ Józefowi Sysce z Chrzanowa za nieodpłatne przekazanie dla Członków Klubu pamiątkowych kopert ze stemplem z up.Chrzanów 1 (07.04.1984), wydanych z okazji 60-lecia Fabloku (Tr 21). Ponieważ ilość ich jest ograniczona - ok.70 sztuk, w pierwszej kolejności otrzymają je Członkowie młodszy stażem uważając, że Koledzy "starsi" na pewno datownik ten posiadają już w swoich zbiorach.

PKO BP nie SA

W poprzednim numerze we wzmiance "Prowizja 1 zł 10 gr", podaliśmy mylnie nazwę banku. Chodzi o bank - Powszechną Kasę Oszczędności / BANK POLSKI (PKO BP), a nie Polską Kasę Opieki / Spółkę Akcyjną (PKO SA).

Przepraszamy.

Czy będzie ciąg dalszy?

W tym roku zakończymy druk najdłuższego "serialu" IBT, jakim jest "KATALOG znaczków z motywem kolejowym do 1984 r. wg Michla". Zwracamy się więc z zapytaniem i prośbą, czy ktoś z Kolegów dysponuje nowszą wersją katalogu obejmującego lata przynajmniej do 1994/95 roku. Jeżeli użyczono nam takie wydawnictwo, rozpoczęlibyśmy druk aneksu.

Planujemy również sporządzenie specjalnego skorowidzu informującego, w którym numerze IBT zamieszczono poszczególne państwa tak, aby bez czasochłonnego szukania odnaleźć interesującą nas pozycję katalogową.

Kolejowe erki

Wracając do naszej publikacji zamieszczonej w numerze 36 na str.4 "ABC erek", z przyjemnością możemy poinformować, iż Kol.Z.Barucha - autor tego opracowania, nadesłał nam kolejne zatytułowane "Katalog kolejowych znaków i nalepek polecenia, 1960 - 1997". Jest to "odzew" Kolegi na nasze sugestie. Autor wyodrębnił w swojej pracy następujące działy; placówki pocztowe na dworcach, okolicznościowe nalepki polecenia oraz koperty i etykiety adresowe z wydrukowanymi znakami polecenia. Kol.Barucha przyznaje, że jest to dopiero pierwszy krok (a ten jak wiadomo jest zawsze najtrudniejszy, i chwała, że Kol.Zdzisław już go wykonał!), i teraz nadeszła pora aby tak rozpoczęty katalog uzupełniać, rozbudowywać i specjalizować. Temat ten na pewno będzie przedyskutowany w Poznaniu, a Koledzy którzy przyjadą będą mogli w/w opracowanie przejrzeć osobiście. Nosimy się także z zamiarem wprowadzenia tematyki erek do odrębnego cyklu w naszym biuletynie.

Datownik w Wąbrzeźnie

Miło nam zakomunikować, iż już wkrótce nasze zbiory wzbogacą się o nowy datownik. Będzie nim stempel stosowany 1 kwietnia w UP Wąbrzeźno 1, z okazji 100-lecia elektryfikacji pierwszej linii kolejowej na ziemiach polskich, Wąbrzeźno - Wąbrzeźno Miasto (patrz, okładka).

Burmistrz Wąbrzeźna, Bogdan Koszuta, na propozycję przedstawioną przez Klub zareagował niezwykle przychylnie, zgadzając się zasponsorować datownik. Dziękujemy!

Autorem znaku jest K. Żurawski. O wąbrzeskiej kolejce napiszemy więcej w następnym numerze. Datownik znajdzie się w klubowym abonamencie.

Spełniając smutny obowiązek zawiadamiamy, iż w ubiegłym roku zmarli;
 HELENA WREMBEL z Bydgoszczy, lat 87
 MIROSLAW BARAŃSKI z Leszna, lat 41, wystawca i uczestnik wielu klubowych spotkań
 STANISŁAW GŁOWACKI z Ustronia, lat 72, zasłużony działacz i organizator wielu imprez filatelistycznych i kolejowych na ziemi cieszyńskiej
 Cześć Ich Pamięci!

Rozliczenie finansowe za rok 1997

Wyszczególnienie	Il.	Cena jedn.	Sponsor	Dobro sponsorowane	Kwota
Biuletyny 35 - 38	4	0,35	ZZM MT Bydgoszcz	usługa poligraf.	1,40
Ankieta BIK, instr.	1	0,40	---	---	0,40
Regulamin Klubu	1	1,10	---	---	1,10
Aneks adresowy	1	0,10	---	---	0,10
Załącznik nr 2 do Regul.	1	0,10	---	---	0,10
Spis poczt. amb. kolej. RP 1921/39	3	---	K.P. Jankowski	całość	---
Wykaz pol. zn. poczt. o tem. kolej. 94/95	1	---	Jacek Plewnia	całość	---
Łącznie materiały	12	---	---	---	3,10
Porto	3x	0,70	---	---	2,10
	1x	1,10	---	---	1,10
Materiały biurowe; koperty A5	4	0,10	---	---	0,40
klej, zszywki, itp.	4x	0,09	---	---	0,36
Ogółem	---	---	---	---	7,06
Inne;					
blankiet przekazu	1	0,10	w zależności od potrzeby		
paski informujące	1	0,01	w zależności od potrzeby		
zdjęcie ze Zjazdu w Warszawie	1	1,20	dot. niektórych Członków		

UWAGA; należność za walory filatelistyczne przesłane razem z niniejszym biuletynem, zostanie rozliczona w sprawozdaniu za rok 1998.

31. KONGRES IME

Uczestnikiem kolejnego Kongresu Międzynarodowego Stowarzyszenia Filatelistów „KOLEJNICTWO”, który odbył się 19 maja 1997 r. w Mondorf (Luxemburg), był nasz kolega **Robert Tomański** z Nędzy i podzielił się swymi wrażeniami.

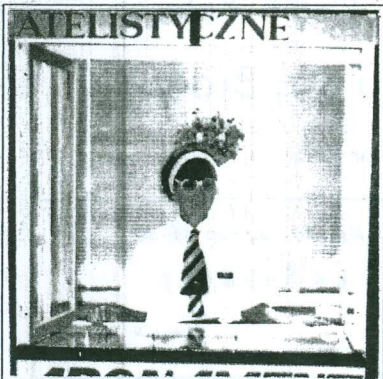
- **Czy nasze klubowe spotkania różnią się np. od tego w Luxemburgu?**
 - Są bardzo podobne. Różnią się jedynie tym, że zawsze główna część kongresu jest poświęcona omawianiu finansów.
 - **Jakim budżetem dysponuje Internationalen Motivgruppe Eisenbahnwesens?**
 - Za ostatni rok było to ok. 23 000 DM. Nie zapominajmy jednak, że jest to stowarzyszenie międzynarodowe i zrzesza kilkakrotnie więcej członków.
 - **O czym jeszcze rozmawiano?**
 - O wymianie walorów pomiędzy członkami IME (funkcjonuje to na zasadzie komisji), wyjaśniano wątpliwości związane z motywami kolejowymi na znaczkach, zgłaszano też uwagi dotyczące redagowania EMS.
 - **Czy robią coś, czym my akurat się nie zajmujemy?**
 - Trudno powiedzieć, ale np. organizują wycenę i sprzedaż zbiorów po zmarłych członkach.
 - **Co uważasz za godne polecenia?**
 - Może to, że każdy kongres, a odbyło się ich już 31, jest upamiętniany okolicznościowym stemplem. Można więc utworzyć z nich taką filatelistyczną kronikę działalności. Przydałoby się coś podobnego u nas.
 - **Kongres to okazja porozmawiania z Twoimi partnerami, z którymi prowadziłeś korespondencję...**
 - Oczywiście że tak, chociaż dużo czasu na to specjalnie nie ma. Porozumiewam się bez trudu, bo jak wiesz, znam bardzo dobrze język niemiecki, a większość członków IME, to Niemcy, Austriacy, Szwajcarzy.
 - **Twoje ogólne wrażenie...**
 - Jak się dobrze można było rozejrzeć, to przeważają filateliści starsi wiekiem. Młodych – jak na lekarstwo. Szef stowarzyszenia **Franz Wollansky**, prezesuje już 24 lata. Za rok, na następnym kongresie, chce przekazać „urząd” komuś młodszemu, ale chętnych, póki co, nie ma. No, ale ktoś będzie musiał nim zostać.
 - **Jak długo trwał Kongres?**
 - Krócej niż nasze spotkania! Rozpoczął się o godz. 10, a już o 12 było zakończenie połączone z wykonaniem pamiątkowego zdjęcia.
 - **Dziękujemy za informacje i życzymy obecności na następnym kongresie w Szwajcarii.**
- Pytania zadawał K. Żurawski

OAKLAND BAY BRIDGE SAN FRANCISCO

Polski znaczek 3502 wydany z okazji WF „Pacific '97” ukazuje tytułowy most, który był pierwotnie przeprawą drogowo-kolejową. Na dolnym poziomie znajdowały się 3 tory dla komunikacji szynowej.

Obecnie oba poziomy służą wyłącznie dla ruchu samochodowego, każdy w jednym kierunku. O tym, jak zaklasyfikować ów znaczek, Koledzy zdecydowali sami. My w „Nowościach” nie zamieściliśmy go, chociaż EMS w podobnym dziele zamieścił ten znaczek. (LW)

20 LAT W SŁUŻBIE BYDGOSKIEJ FILATELISTYKI

Pani IRENA BEKANOWSKA. Postać znana i niezwykle popularna w środowisku bydgoskich filatelistów. Przez 20 lat, do końca 1997 roku sprawowała pieczę nad datownikami ilościowymi, abonamentem znaków Poczty Polskiej, a od początku lat 90. była szefową stoiska filatelistycznego w urzędzie pocztowym Bydgoszcz 1. Panią Irenę lubi się i szanuje za dużą życzliwość i wyrozumiałość, z jaką odnosiła się do wszelkich zachcianek rozkapryszonych filatelistów. Sprawnie i fachowo został obsłużony każdy, kto miał specjalne „życzenia”, zaś dar sympatycznego przekonywania sprawiał, że wybierając się po zakup kilku kartek, wracało się dodatkowo z klaserką, podkoszulką i czapeczką z nadrukiem Poczty Polskiej. Wielu Kolegów z naszego klubu ma zapewne datowniki przyłożone precyzyjną dłońią Pani Ireny; czytelne, wyraźne i przystawione dokładnie tam, gdzie poprosiliśmy. Uczestniczyła we wszystkich wystawach oraz imprezach organizowanych przez Okręg Bydgoski, prowadząc stoiska pocztowe. Wielu filatelistów, dziś – mężczyzn w sile wieku, Pani Irena zna od dziecka, gdy rozpoczęła swoją przygodę z filatelistyką.

Względy zdrowotne zmusiły Panią Irenę do przejścia na emeryturę. Od czasu do czasu zachodzi na „Jedynkę” popatrzeć, jak radzi sobie Jej następczyni Zofia Antczak.

Pani Ireno! W imieniu wszystkich bydgoskich filatelistów i Członków KZ PZF „KOLEJNICTWO”, życzymy dużo zdrowia, optymizmu, uśmiechu i zasłużonego odpoczynku.

Zainteresowanym podajemy czas otwarcia stoiska filatelistycznego w UP BYDGOSZCZ 1: poniedziałki, wtorki, środy i piątki w godz. 14–20, czwartki 8–14, w soboty nieczynne.

Kontakt telefoniczny: (0 52) 22-32-50 wew. 242.

ZAPRASZAMY NA SPOTKANIA WYMIENNE

BYDGOSZCZ ul. Jagiellońska 6, budynek RUP, poniedziałki, godz. 16–19.
Dojazdy: z dworca PKP Bydgoszcz Główna A 77 (do pl. Teatralnego), z dworca PKP Bydgoszcz Leśna A 52 (do Ronda Jagiellonów), z dworca PKS T 1, 3, 4, 8 (do Ronda Jagiellonów). W lipcu i sierpniu przerwa wakacyjna.

TORUŃ ul. Tuwima 9, Klub „Kameleon” (Osiedle Młodych), piątki godz. 16–18.
Dojazdy: z dworca PKP Toruń Główny A 22 (trzeci przystanek), z dworca PKP Toruń Wschód T 2 (do ul. Chełmińskiej), z dworca PKS pieszo (500 m). Spotkania odbywają się przez cały rok.

OGŁOSZENIA

- ◆ Roszkowski Tomasz, , 82-300 Elbląg, poszukuje znaczków i stempli PRL, RP.
- ◆ Haraburda Aleksander, , 08-110 Siedlce, zakupi do opracowania „Pocztą w Siedlcach” odbitki kserograficzne listów z datownikami wagonów pocztowych z lat 1870–1915, numery: 29-30, 101, 133-134, 285. Z lat 1918-1939: 108, 116, 118, 254, 302. Od roku 1944: 8, 28, 36, 71, 72, 88, 110, 125, 859 oraz inne kursujące przez Siedlce, z Siedlec i do Siedlec. Kupi także odbitki innych listów z rzadkimi stemplami z Siedlec.

Filatelistyczny skarb znaleziony na strychu cz. 3(ost.)

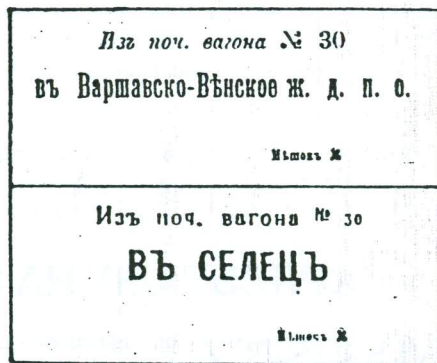
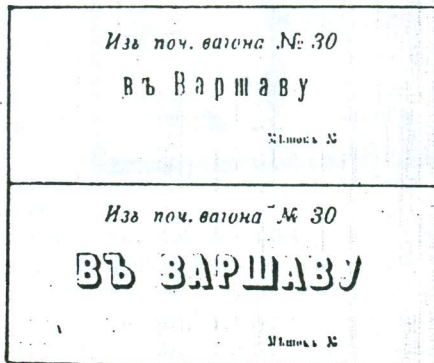
Lew L. Kołosow

PRZEDRUK Z >>HBF<<, R. XXVIII, nr 1/99

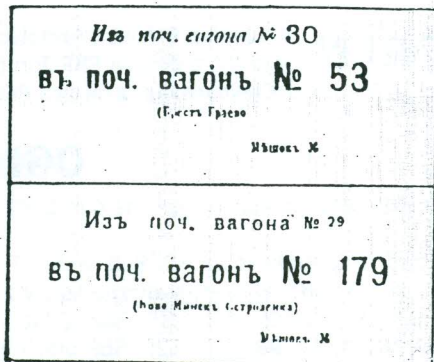

Fot. 14

Na jednym ze znalezionych papierów widnieje datownik o następującej treści: „Granica Ząbkowice 26” z datą 27 maja 1910 r. (fot. 14). Datownik ten ma wymiary: owal zewn. 31×26 mm, owal wewn. 20×16 mm, mostek 10 mm. Datownik ten jest nietypowy i niezgodny z ustaleniami zawartymi w cytowanym Cyrkularzu nr 9. Dwie zasadnicze różnice to po pierwsze fakt, że miesiąc nie jest oznaczony cyfrą arabską, lecz podany słownie — maj (w Cyrkularzu nr 9 podane jest, że na stemplach wszystkich typów z 1903 r. data umieszczona jest w jednym wierszu między dwiema równoległymi liniami w środku stempla, a miesiąc podany jest za pomocą cyfr arabskich), a po drugie — numer wagonu pocztowego umieszczony jest nie u góry w owalu a w dole, a więc także inaczej niż określono to w Cyrkularzu nr 9. Interesujący jest również fakt, że wagon pocztowy nr 26 w czerwcu 1910 r. kursował na linii Sosnowiec—Warszawa, a w maju 1910 r. na trasie Granica—Ząbkowice. Prawdopodobnie można to wyjaśnić następująco: stempel Granica—Ząbkowice był przygotowany nie centralnie, lecz wykonany na miejscu i stąd nieco odbiega od ustaleń zawartych w instrukcji. W literaturze opisane są także przypadki występowania różnic między stemplami standardowymi a wykonanymi doraźnie lokalnie. W tym przypadku stempel był niezbędny bez względu na to czy trasa wagonu pocztowego nr 26 została wydłużona, czy też używano go na skróconym odcinku trasy.

Fot. 15

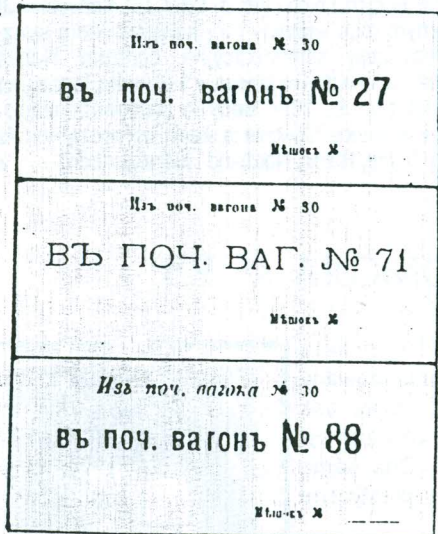
Fot. 16

„Skarb” znaleziony na strychu oprócz materiałów opisanych powyżej zawierał także liczne niewykorzystane czyste blankiety, formularze, naklejki itp. Było wśród nich wiele etykietek przeznaczonych do worków z pocztą dla wagonu pocztowego nr 29—30 Mińsk—Warszawa—Mińsk. Wymiary etykietek nieco wahają się: szerokość od 40 do 45 mm, a długość od 100 do 107 mm. Drukowane one były w czarnym kolorze na białym papierze, a wykonano je w latach 1908—1910. Można podzielić je na trzy typy:

1. naklejki zawierające pełną nazwę punktu docelowego, do którego należało dostarczyć przesyłki oraz numer wagonu pocztowego, z którego przesyłki pochodzą (fot. 15),

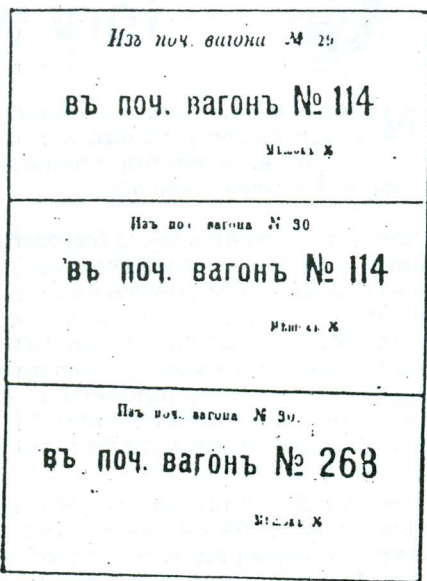
2. naklejki zawierające numery obu wagonów pocztowych, tj. wagonu, z którego przesyłki pochodzą i wagonu do którego należało je dostarczyć oraz określenie trasy kolejowej (fot. 16),

3. naklejki, które umownie można nazwać anonimowymi, gdyż zawierają wyłącznie numery wagonów pocztowych (fot. 17).

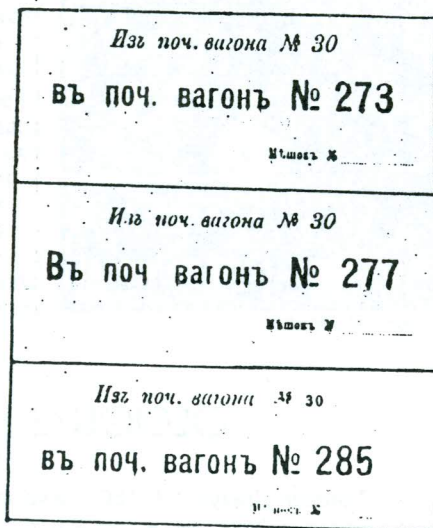

Fot. 17a

Wagony pocztowe, dla których przeznaczone były naklejki pokazane na fot. 15—18, kursowały na różnych trasach. Ze-

Fot. 17b

Fot. 17c

stawienie tych tras podane jest w tabeli 1.

Tabela 1

Lp.	Trasa wagonu pocztowego	Numer
1	Warszawa—Aleksandrów	27
2	Kowel—Mława	71
3	Granica—Łuków	88
4	Białystok—Baranowicze	114
5	Kijów—Warszawa	268
6	Warszawa—Kalisz	273
7	Brześć—Chełm	277
8	Siedlce—Połock	285

Tory w Internecie

Norweskie koleje na znaczkach pocztowych możemy znaleźć w Internecie pod adresem: http://home.sol.no/~jdigrane/stamps_main.htm

Autorem strony **Norweskie Koleje na Znaczkach** jest Jon Digranes. Prezentowane tu są wszystkie znaczki pocztowe związane z kolejami w Norwegii wydane w kraju i za granicą. Każdy znaczek posiada numer wg. katalogów Scotta, Stanleya Gibbonsa, Michela, Yverta & Tellera i katalogu norweskiego. Indeks strony zawiera 12 pozycji wydanych w Norwegii w latach 1947-97 i pięć pozycji wydanych za granicą w latach 1990-96 (m.in. Tanzania, Dominikana, Bhutan). Jest także indeks według motywów na znaczkach (mosty, diesle, wagony pocztowe, tramwaje i inne).

Pierwszym znaczkiem Norwegii z motywem kolejowym jest znaczek (Michel 329, kat. norweski 359) z okazji trzechsetlecia poczty wydany 15.04.1947 roku. Otwarcie pierwszej linii kolejowej zwanej "Hovedbanen" w Norwegii pomiędzy Christiania (Oslo) a Eidsvold odbyło się 1 września 1854 roku. Budowę nadzorował sam Robert Stephanson. 68 kilometrowy odcinek linii normalnotorowej był finansowany przez brytyjczyków. Kolej ta była w prywatnych rękach do 1926 rok. Znaczek przedstawia jedną z pięciu pierwszych norweskich lokomotyw (możliwe że nr. 3) dostarczonych przez Stephansona z fabryki w Newcastle (2-4-0, 45 ton, 13.06 m).

Trondheim Millenium

Trzechsetlecie Służby Pocztowej 1647 - 1947

W dniu 06.06.1997 z okazji tysiąclecia Trondheim (zwanego na początku Nidaros i będącego pierwszą stolicą Norwegii) wydano dwa znaczki. Na jednym z nich (Michel 1257, kat. norweski 1306) w prawym górnym rogu widzimy tory kolejowe które wraz ze statkiem symbolizują komunikacyjne centrum Norwegii - Trondheim. Kolej dotarła do Trondheim w 1864 roku, lecz znaczek przedstawia widok po roku 1884 kiedy to zbudowano stację na sztucznej wyspie w zatoce. Obecnie ta stacja jest początkiem kilku linii kolejowych: Dovre, Roros, Nordland i Meraker. (cdn) JAC

KOLEJOWE POLONICUM ✧ 23

Znaczek Brazylii (Mi 1561) wydany w 1976 r. z okazji otwarcia pierwszej linii metra w Sao Paulo, został zaprojektowany przez JOANA BIELSCHOWSKY, czyli Joannę Bielszowską. Jak wyczytaliśmy w HBBF nr 1/2 - 1996, ojcem autorki znaczka był Polak pochodzący z Wrocławia (matka Czeszką). Ona sama urodziła się już w Rio de Janeiro. Wykształcenie plastyczne uzyskała w Brazylii i Anglii.

W swoim twórczym dorobku ma wiele innych znaczków poczty brazylijskiej i meksykańskiej. Jeżeli będziemy przy okazji przeglądać znaczki z tych państw, zwróćmy uwagę na projektanta. Być może uda się odnaleźć inne kolejowe polonicum tej autorki.

Tramwajem przez filatelistykę

100 lat tramwaju elektrycznego w Poznaniu

Pierwszą linię tramwaju konnego w Poznaniu otwarto 31 lipca 1880 r. Trasa jej łączyła Dworzec Kolejowy z Rynkiem, a po przedłużeniu, z Katedrą na Ostrowiu Tumskim. Kolejne linie otwarto w 1896 do Jeżyc i w 1897 na Wildę.

Jednak po kilkunastu latach kursowania tramwajów zauważono, że koń nie jest najlepszym środkiem pociagowym. Postanowiono więc wszystkie linie zelektryfikować. Uruchomienie traktacji elektrycznej nastąpiło 6 marca 1898 roku. Od tego czasu sieć tramwajów poznańskich zaczęła się dynamicznie rozwijać.

Obecnie MPK Poznań eksploatuje 63 km czynnych tras po których kursuje ok.330 tramwajów. Poznań ma szóstą pod względem długości, lecz chyba najnowocześniejszą sieć tramwajową w kraju. Posiada jedyną w Polsce linię szybkiego tramwaju (PST), po której kursują nowoczesne wagony RT6N/1 produkcji CKD Systemy Transportowe z Pragi.

W dokumentacji pocztowo - filatelistycznej tramwaje poznańskie zaistniały kilka razy. Pierwszy raz w roku 1935 na Cp 68 (ilustracja) "M.S. Piłsudski" przedstawiono poznański Stary Rynek z torami tramwajowymi. Podobny motyw pojawił się w 1987 r. na FDC i znaczku nr 2957 (S-779)"XV OWF Poznań '87 ".Tory tramwajowe przed U.P. Poznań 9 przedstawiono na FCp i karcie telefonicznej. Tematykę tramwajową pokazano też na nie pocztowych kartach wydanych z okazji rocznic Poznańskiego Czerwca '56 w 1981 i 1996 roku. Od kilkunastu lat MPK Poznań używa frankatury mechanicznej. 100-lecie tramwaju elektrycznego zostanie uwiecznione najprawdopodobniej na karcie telefonicznej.

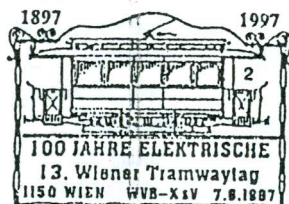
MIEJSKIE
PRZEDSIĘBIORSTWO
KOMUNIKACYJNE
ul. GŁOGOWSKA 131
60-244 POZNAŃ

POLSKA

0.50
Zł

Paweł Korcz

150. ROCZNICA
URODZIN
BOLESŁAWA
PRUSA

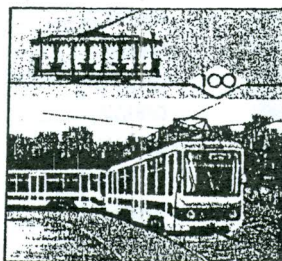
POCZTA POLSKA VII 1997 NAKŁAD 800 000 PRODUKCIJA USA

Nowości

100 lat tramwaju elektrycznego: w Wiedniu (powyżej) oraz w Jekaterynosławiu (d. Dniepropietrowsk) – Ukraina, ilustracja na kopercie całostce

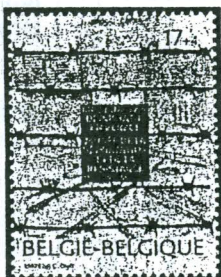
Nowość Poczty Polskiej Cp 1153 tramwaj konny na Nowym Świecie w Warszawie z prawej: otwarcie drugiej linii metra w Kairze (Egipt)

N O W O Ś C I

- 1994 - SINGAPUR; [Mi 31] 2 zn. w bloku "MWF Singapur '95" 2 x 2\$ - na marginesie bloku m.in. pociąg.
- 1997.01.18 - BELGIA; [Mi 2734] 1 zn. "Muzea" 17+4Fr - tor kolejowy w Obozie Koncentracyjnym Mecheln.
- 1997.04.02 - CHILE; [] 1 zn. 200d - pociąg na stacji.
- 1997.04.22 - HISZPANIA; [Mi 3321] 1 zn. z serii /2/ "Konstrukcje z żelaza" 194ptas - dworzec kolejowy w Atocha, nowoczesny pociąg.
- 1997.04.30 - ROSJA; [Mi 572] 1 zn. z serii obiegowej /7/ 2000r - pociąg elektryczny.
- 1997.05.30 - SŁOWENIA; [Mi 188] 1 zn. "140 lat linii kolejowej Lubljana - Trieste" 80T - parowóz.
- 1997.06.07 - ŁOTWA; [Mi 459] 1 zn. "Zabawy dziecięce" 10S - m.in. kolejka-zabawka.
- 1997.06.12 - TAJWAN; [] 2 zn. 5,28\$ linia kolejowa, pociąg wyjeżdżający z tunelu.
- 1997.06.13 - AUSTRIA; [Mi 2223-4] 2 zn: 6; 7,50sz — 100 lat kolei zębatej 150 lat kolei /Wieder Neustadt - Odenburg/
- 1997.06.25 - CZECHY; [Mi 151] 1 zn. "150. urodzin F. Krizka" 6Kc - portret konstruktora tramwaju elektrycznego.
- 1997.07.12 - ARGENTYNA; [Mi 2356-61] 6 zn. w ark. z przywieszką "100 lat tramwaju elektrycznego w Buenos Aires" 6x75c - tramwaje.
- 1997.08.06 - NOWA ZELANDIA; [Mi 1614-19] 6 zn. "Linie kolejowe" 40, 80c, 1; 1.20;1.50; 1.80\$ - różne pociągi.
- 1997.08.22 - LICHTENSTEIN; [Mi 1155-7] 3 zn. "125 lat kolei" 70; 90Rp, 1.80F - różne stacje kolejowe i pociągi.
- 1997.08.28 - NIEMCY; [Mi 1941] 1 zn. "100 lat silnika Diesla" 300pf - Rudolf Diesel, pierwszy silnik z 1897r.
- 1997.08.28 - NORWEGIA; [Mi 1257] 1 zn, "1000 lat Trondheim" 3.70Kr - m.in. dworzec kolejowy.
- 1997.08.30 - WŁOCHY; [Mi 2454] 1 zn. "100 kina we Włoszech" 750L - scena z filmu w przedziale tramwajowym.
- 1997 - AFRYKA POŁUDNIOWA; [] 5 zn. /także w ark 10 zn. po 2 zn./ "Blue Train" - lokomotywy elektryczne, spalinowe i parowóz.
- 1997 - ANGOLA; [] 6 zn. w ark. i blok "WF Pacific '97" 6x100000KZr, bl. 110000KZr - różne lokomotywy i pociągi dużych prędkości
- 1997 - ANGOLA; [] 4 zn. w ark. i blok "WF Pacific '97" 4x140000KZr, bl. 110000KZr - różne lokomotywy i pociągi dużych prędkości
- 1997 - ARGENTYNA; [] 4 zn. "Lokomotywy i pociągi" 4x50c+50c - różne lokomotywy i pociągi.
- 1997 - BOTSWANA; [] 6 zn. "100 lat kolei w Botswanie" 35; 50; 80T; 1.00; 2.00 2.50P różne parowozy,lokomotywa spalinowa.
- 1997 - BOTSWANA; [] 2 zn. z serii /4/ "100 lat Francistown" 50T, 1P - parowóz, dworzec, lory.
- 1997 - DANIA; [] 2 zn: "Otwarcie mostu kolejowego nad Wielkim Bełtem i tunelu kolejowego pod Wielkim Bełtem" 3.75; 4.75Kr - most i tunel.
- 1997 - ERYTREA; [] 4 zn. 40, 55, 60, 90c - pracownicy na torze, parowóz, pociąg i tunel kolejowy.
- 1997 - GAMBIA; [] 1 zn. z serii /6 zn. w ark./ 5Db - parowóz z W. Brytanii.
- 1997 - GRENADA - GRENADYNY; [] 1 zn. z bloku /3/ "WF Pacific '97" 1.50\$ - parowóz typu American.
- 1997 - GRUZJA; [] 1 zn. "UNICEF" 20+5Kup - rys.dziecięcy - linia kolejowa.
- 1997 - GUJANA; [] 1 bl. z 2 zn. "WF Pacific '97" 1 zn. 1\$ - tramwaj z 1907r.
- 1997 - GUJANA; [] 2 zn. z serii /2 ark. po 7 zn./ "Walt Disney - plakaty filmowe" · 80c, 5\$ - parowóz.
- 1997 - GWINEA; [] 6 zn: i blok "Lokomotywy" 200, 250, 300,400, 450, 500Fr, bl.1000Fr - różne parowozy
- 1997 - HONGKONG; [] 1 zn. i blok 5\$, bl.5\$ - most kolejowo-drogowy w Hongkongu /Lantau Bridge/.

- 1997 - JAPONIA; [] 1 zn. z serii /4 zn. w pasku/ 80Yen - parowóz.
- 1997 - KAMBODŻA; [] 6 zn.: i blok "Lokomotywy" 200, 500, 900, 1000, 1500, 4000R, bl. 5400R - parowóz z W. Brytanii.
- 1997 - MALI; [] 3 zn. w pasku 3x460Fr - parowóz i nowoczesne pociągi, Werner von Siemens.
- 1997 - MALEZJA; [] 2 zn. 2 x 30c - ruch tranzytowy - różne pociągi.
- 1997 - MONAKO; [] 1 zn. z serii /13 zn. w ark./ "VII wieków dynastii Grimaldi" 7Fr - parowóz.
- 1997 - NEVIS; [] 6 zn ark. 6 zn. i 2 bloki "Pociągi" 10, 50, 80c, 1, 2, 3S, ark. 6 x 1.50S bl. 2 x 5S - różne parowozy, lokomotywa elektryczna, wagon silnikowy.
- 1997 - SINGAPUR; [] 2 zn. w bloku "WF Pacific '97" na marginesie bloku tramwaj z San Francisco.
- 1997 - URUGWAJ; [] 5 zn. w pasku - "100 lat Dworca Głównego General Artigas" 5 x 4+1\$ - różne parowozy i Dworzec General Artigas w Montevideo.
- 1997 - URUGWAJ; [] 1 zn. 5\$ - kolejka = zabawka.
- 1997 - WIETNAM; [] 1 zn. "WF Pacific '97" 10000d - most kolejowy Seto w Japonii.
- 1997 - ZAMBIA; [] 6 zn. ark. 6 zn. i 2 bloki "Pociągi" 200, 300, 500, 900, 1000, 1500K ark. 6 x 500K bl. 2 x 300K - różne parowozy.

Katalog Michel

27

znaczków z motywem kolejowym
do roku 1984

SUAZI

SWAZILAND

1949	50	x	□
1964	111/14	s=4	□
1968	159	x	□
1979	324	x	□
1981	370	x	□
1982	410	x	□
1984	466/69	S=4	□
= Blok 11			□

SUDAN

1950	123	x	□
------	-----	---	---

DIENSTMARKEN REGIERUNGS- BEHORDEN

1950	43	x	□
------	----	---	---

SURINAM

1945	241	x	□
	247	x	□
	249	x	□
1945	268	x	□
1950	319	P	□
1965	474	x	□
1973	665	x	□
1978	836	x	□
= blok 21			□
1982	995	x	□

SYRIA

SYRIEN

1963	840	x	□
1968	1012/13	S=2	□
1981	1530	P	□

SYRYJSKA REP.

ARABSKA

SYRIEN VEREINGTE ARABISCHE REPUBLIK

1960	71	P	□
------	----	---	---

SZARDZDA

SHARJAH

SCHARDSCHA

1965	137	x	□
	138	x	□
= Blok 13			□
1966	287	x	□
	288	x	□
= Blok 19			□
1970	615	P	□
1971	792/01	S=11	□
1971	802	P	□
= Blok 82			□

TAJLANDIA

THAILAND

1977	832/35	S=4	□
1981	963	P	□

TAJWAN

CHINA FORMOSA

1949	83	x	□
1954	184/87	S=4	□
1956	228	P	□
1956	229/34	S=6	□
= Blok 5/6			□
1956	241/43	S=3	□
1958	312	P	□
1961	407/08	S=2	□
1967	623	x	□
1968	696	x	□
1972	928	x	□
1974	1044	x	□
	1046	x	□
1976	1131	x	□
=Blok 18			□
1976	1154	x	□
	1155	x	□
1976	1165	x	□
1977	1176/77	S=2	□
1977	1184	x	□
	1185	x	□
1977	1207	x	□
1980	1353	x	□
	1362	x	□
1980	Blok 22	P	□
1981	1395/96	S=2	□
1983	1526	x	□

PORTOMARKEN

1953	20/24	S=5	□
------	-------	-----	---

TANNU - TUWA

1936	88	x	□
------	----	---	---

TANZANIA

TANSANIA

1976	62/65	S=4	□
=Blok 3			□

TOGO

1961	326	x	□
=Blok 6			□
1963	358	x	□
1963	Blok 10		□
1964	422	x	□
	424	x	□
1969	726	x	□
1970	803	x	□
	804	x	□
	805	x	□
	806	x	□
1973	999	x	□
1974	Blok 84		□
= 1037			x
= 1038			x
1978	1333	x	□
1978	Blok 138		□
= 1332			x
= 1333			x
1979	1373	x	□
1979	Blok 144		□
= 1372			x
= 1373			x
1979	1374/79	S=6	□
1979	Blok 145A		□
= 1378			x
= 1379			x
1979	Blok 145B		□
= 1377			x
= 1378			x

TONGA

1949	87	x	□
------	----	---	---

TRANSYLWANIA

TRANSVAAL

1895	47	P	□
DIENSTMARKEN			
1902	1/9	S=9	□
1902	10/16	S=7	□
BURENKRIEG 1899 - 1902			
Lydenburg			
1900	1/9	S=9	□
Wolmaranstad			
1900	19	x	□

Do niniejszego biuletynu zostaje dołączony odcinek 4
**SPISU POCZTOWYCH AMBULANSÓW KOLEJOWYCH
RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ 1921–1939**
zawierający numery ambulansów od 236 do 295

Redaktor naczelny: Krystian Żurawski
Skład komputerowy: Jacek Kowner
„Nowości”: Leszek Wincenciak
Tłumaczenia z EMS: Robert Tomarński
Współpraca: Krzysztof P. Jankowski, Paweł Korcz, Artur Marsy,
Franciszek Sołga.
Adres do korespondencji: K. Żurawski,
P-34, 87-140 Chelmża
Wyk. ZZM MT Bydgoszcz N. 160 egz. Cena 50 gr

Biuletyn sponsoruje:

**Związek Zawodowy
Maszynistów Kolejowych
w Polsce
Zakład Taboru Bydgoszcz**

